

Ouyang Yu
Diari íntim d'un editor

Traducció de Jorge Salavert

L'altre dia, mentre tornava a casa amb el tren procedent del centre de Melbourne, la meva ciutat, llegia un llibre que vaig comprar fa uns quants anys. És l'únic llibre que tinc que tracta d'una història de xinesos ambientada a Indonèsia i a altres llocs del món. L'havia agafat per llàstima, perquè el vaig veure allà, jaient al meu estudi, al bell mig d'un gran nombre de llibres que vaig comprar fa temps, i que esperaven el moment de ser llegits. Al cap i a la fi, vaig pensar, un llibre és un llibre. Si no és prou interessant, puc llegir-lo ràpidament i agafar-ne un altre. En menys de mitja hora, quan vam arribar a Thornbury, ja n'havia cobert vuitanta-sis pàgines i hi havia trobat només una referència que despertava el meu interès. Es tractava de la traducció del mot anglès *junk* (jonc) al xinès com a *zhongguo fanchuan* (vaixell xinès de vela), la qual cosa m'havia deixat perplex, fins que va resultar que, en la versió original el vaixell xinès de vela de fet es deia *zong*. Se'm va acudir que la paraula *jonc* potser es va originar a partir d'aquest caràcter xinès, ja que *zong* podria haver sonat com *jong* en cantonès.

Feia bon temps aquell dia. Després d'una jornada xafogosa i calenta, amb 34 graus centígrads a Melbourne, durant la nit havia caigut un ruixat que havia fet baixar la temperatura fins als 24 graus. Feia una frescor confortable. M'havia assegut a reflexionar a propòsit d'aquest descobriment i sobre com podria incorporar-lo a l'obra en què estava treballant, un llibre sobre la qüestió de la traducció, quan algú que es trobava assegut davant meu es va aixecar per baixar del tren; després d'algunes mirades ocasionals per part meva, em vaig adonar que aquell algú tenia una

cara ullerosa i malaltissa. Jo havia mirat d'allunyar-me'n unes quantes vegades perquè ell havia esternutat uns quants cops i s'havia mocat els nassos de manera estentòria amb un mocador. Quan vaig aixecar el cap, amb rancúnia, perquè sabia que probablement agafaria els seus gèrmens, vaig notar que dels nassos li regalimava com alguna cosa brillant. El tio va netejar-se ràpidament amb el dors de la mà, tan aviat com es va adonar que el mirava. Així que em va alleujar el fet que s'aixequés i veure'l baixar del tren. Vaig tornar al meu llibre, amb la intenció d'acabar-lo ràpidament, perquè era una història plena d'irrellevàncies, i començava a embafar-me, quan vaig veure un objecte petit al meu davant que s'havia quedat enganxat en un cantó del seient. Vaig acostar-m'hi i el vaig agafar. Es tractava d'una memòria USB. Vaig mirar a dreta i esquerra, tot cercant en va l'home que havia deixat tantes mucositats al seu mocador. Segurament, se l'havia tret de la butxaca dels pantalons quan anava a mocar-se. Amb sort, vaig pensar, podria trobar el tio quan arribés a casa i n'inspeccionés els continguts.

Quan vaig ficar-la al meu ordinador, dins la memòria USB no hi havia res, tret d'un document que portava per títol *Diari íntim d'un editor*, escrit completament en anglès, i signat amb un nom que mai no havia vist enlloc. Vaig cercar «Shi Ma» a Google, però va ser en va també; potser es tractava d'un pseudònim, atesa la naturalesa del llibre. Tampoc no hi havia cap mena de dades de contacte. Es podia llegir senzillament com un diari, però en determinats passatges semblava una novel·la. L'enterbolida frontera entre ambdues coses no era gens clara, no era gaire discernible, gens similar a la línia que divideix el cel de la terra, que en xinès es diu *dipingxian*, la paraula per a l'horitzó. Jo prefereixo pensar que es tracta de la primera opció, un diari, perquè el que hi ha escrit té una semblança d'autenti-

citat, tot i que les coses imaginàries ben bé podrien semblar veritables, o fins i tot més versemblants que les realitats.

Tan bon punt em va arribar el pensament de disposar el document *on line* al meu bloc, com en vaig abandonar la idea, perquè la necessitat de protegir la identitat de la persona era més gran que la necessitat de revelar-la. L'alternativa, doncs, era que podia presentar-lo tal com era, o bé com un diari o bé com una novel·la, o fins i tot com ambdues coses, de manera que els lectors puguin decidir què és el que voldrien que fos o creuen que és. I així és com el presento ara, amb una mica d'edició aquí i allà, per fer-lo menys ofensiu a les sensibilitats de classe mitjana d'aquest país. Tot i que vaig pensar d'afegir-hi uns comentaris on fos adient o necessari, he acabat per no fer-ho per raons òbvies: no l'he escrit jo i hauria de mirar de mantenir la seva integritat, sense tergiversar-lo; ben mirat, l'autor podria tornar un dia i reclamar-lo. I, tanmateix, abans de mostrar el manuscrit sencer, he d'avisar el meu lector que la narració ataca el sentit de la vista, i també d'altres sentits; a més a més, capgira els valors morals convencionals, perquè la mena de cosa que s'ha escrit aquí és molt més del que voldríem veure o sentir d'una superpotència creixent com la Xina. Aviso el lector envers qualsevol tipus de corrupció.

La història parla d'un funcionari d'uns quaranta anys i escaig. Per ser més precisos, és el vicedirector d'una editorial estatal, qui abans —i després— d'establir la seva dona i filla a Austràlia, duu una vida de disbauxa i abandonó total fins que el detenen per una suposada malversació de fons i corrupció, que relata molt detalladament com una mena de diari. I la presento, la història, amb l'esperança que els meus lectors siguin prou perspicaços com per repel·lir qualsevol influència per part d'una civilització coneguda per la seva capacitat de fer mal i la seva desviació actual cap a l'estrany i l'irreprimible, caracteritzada també per la

seva resistència a les influències morals i moralitzadores d'Occident. Com que no hi ha cap indicació dels anys, suposo que les dates se situen en algun moment de finals del segle xx i els primers anys del segle XXI, tot i que podria estar equivocadament.

En comptes de titular els capítols, com havia pensat de fer, deixaré que el text avanci sobre el suport d'un flux natural de dates, i miraré de retenir la seva seqüència natural, sense interrupcions.

Diari íntim d'un editor

4 de juny

D., que té només divuit anys, és la primera dona amb qui he fet l'amor que no té ni un pèl al cony: és una línia recta que li baixa per sota. Després de fer-ho, ella, ajaguda als meus braços, em va contar la seva història:

«He estat mantenint un home a casa. Ell és un any més jove. No fa res en tot el dia. Només dorm i m'espera fins que arribo a casa. I això és també el que jo espero que faci, perquè m'ho puc permetre. Jo faig els calés aquí i ell m'espera allà. Diu que m'estima, però no sé què és el que fa quan jo no hi soc. No m'importa que tu ho sàpigues perquè ets veritablement un desconegut, i perquè no he estat d'humor per a res en tot el dia.

Ahir vam tenir una baralla. Això és el que va passar. Vaig agafar un refredat i li vaig demanar que em comprés uns medicaments a la farmàcia. Quan va tornar amb els medicaments, em vaig adonar que no eren els correctes, així que volia que tornés a la farmàcia per canviar-los, però es va negar a fer-ho. “Per què t’hi negues?”, li vaig dir. “Que no veus que estic força malalta?” I, llavors, en aquell moment, es va posar molt tossut. Jo li vaig dir que hi aniríem tots dos junts, però a mitjan camí va tornar a mostrar-se desagradable. Va llençar els medicaments, embolicats amb una bossa de paper, a terra, i allà mateix va ajupir-se, refusant de moure's, com un nen consentit.

És així. Els homes del seu lloc són tots així. Els mantenen les seves dones, no fan res en tot el dia que no sigui fumar i beure, i després dormir. Em va dir que no li feia por que em separés d'ell, perquè era jove i guapo i no li seria gens difícil de trobar una altra noia disposada a mantenir-lo. Va treballar durant un temps en una fàbrica,

però s'ho va deixar; es queixava que no estava en forma per fer aquella feina, ni tan sols havia nascut per aquella feina.

Mentre es trobava ajupit allà en públic, tothom l'observava. Això va fer-me sentir molt desconcertada. Estava tan molesta amb ell que vaig decidir anar-me'n i el vaig deixar allí. Demà vindré al treball de bon matí i ja no em prendré la molèstia amb ell mai més.»

Em costava molt mantenir els ulls oberts mentre ella parlava. A més, el seu cos jovenet m'havia deixat exhaust. Portava un parell de sabates de Christian Louboutin, força cridaneres, amb unes soles vermelles, que ella va anomenar Declic, i que jo vaig pensar que eren Derelict; em va agradar molt la meva errada amb la identitat de les sabates. Quan la hi vaig ficar endins, li vaig dir: «Estàs molt seca». Davall meu, em va respondre que això era perquè tenia l'estretor pròpia de la joventut.

No puc continuar escrivint sobre això perquè, per una banda, m'ha fet venir una erecció, i per l'altra, sento com si algú m'estigués mirant per sobre l'espatlla. He de trobar la manera de guardar això en un indret segur.

Un altre detall: mentre me la llepava, li va caure una de les seves pestanyes postisses. Va mirar de posar-se-la unes quantes vegades, però va ser en va. Vaig observar aquella cosa mig caiguda, que semblava una peça trencada d'un raspall de dents, que s'hissava i abaixava mentre ella semblava saludar-me amb el cap.

Van sorgir uns versos: «els teus ulls / s'acosten per sobre el regal de vida / que et dono sense pausa», com si vinguessin des de l'interior més profund de la meva carn i de la meva ment, mentre acabava l'entrada d'avui.